

Tisková zpráva č. 09/159
K OKAMŽITÉMU ZVEŘEJNĚNÍ
12. května 2009

Mezinárodní měnový fond
Washington, D.C. 20431 USA

**Podle MMF je zotavení Evropy v r. 2010 podmíněno dalšími politickými opatřeními -
MMF vyzývá ke zvýšené koordinaci evropských politik**

Mezinárodní měnový fond (MMF) dnes uvedl, že závažný pokles ekonomiky v Evropě by mohl skončit ve druhé polovině roku 2010, následován postupným zotavením, avšak že pro navození tohoto zotavení budou podstatná další politická opatření, obzvláště ve finančním sektoru. Ve svém Regionálním ekonomickém výhledu (REV) pro Evropu, jaro 2009, MMF poznamenává, že ekonomická aktivita se v letošním roce pravděpodobně nejvíce sníží v nově vznikajících tržních ekonomikách regionu, avšak v r. 2010 se aktivity mohou zvýšit o něco více, než v případě vyspělých evropských ekonomik.

Pro vyspělé země Evropy MMF předpovídá pro rok 2009 pokles o 4 procenta. Pro rok 2010 se u vyspělých zemí stále ještě očekává negativní růst, i když již v menším rozsahu - 0,4 procenta. U nově vznikajících tržních ekonomik Evropy předpovídá MMF pro rok 2009 pokles o 4,9 procenta s návratem k růstu 0,7 procenta v r. 2010. V mnoha zemích se očekává snížení inflace na velice nízké úrovni, avšak podle MMF se pravděpodobně vyhneme přímé deflaci. Varuje však, že stále ještě existuje nebezpečí zhoršení u rizik spojených s tímto celkovým ekonomickým scénářem. S nízkou inflací by se důvěra spotřebitelů mohla obnovit dříve, ale pokračující slabá světová poptávka by mohla recesi prodloužit a prohloubit.

„Opatření přijatá v boji proti hluboké recesi v Evropě vytvořila dobrý základ pro postupné zotavení, ale další kroky tvůrců politik, obzvláště ve finančním sektoru, jsou nutné pro zotavení víry a důvěry trhu a urychlení zotavení“, říká Marek Belka, ředitel Evropského oddělení MMF. Tato opatření zahrnují pokračující poskytování likvidity a angažovanost ve zlepšování dostupnosti úvěrů, pokud je to třeba; důvěryhodné zaúčtování ztrát ve finančním systému; rekapitalizace životaschopných institucí soukromým sektorem, ale v případě potřeby s veřejnou podporou; a vyčlenění aktiv se sníženou hodnotou v případech, kdy představují významnou součást rozvah, pokud možno vytvořením tzv. „špatné banky“ (bad bank) řízené soukromým sektorem s vládní podporou a financováním.

Pro zmírnění obratu k horšímu jsou také potřebné makroekonomické politiky. Fiskální politika musí nadále podporovat poptávku, kombinovat rychlou a extenzivní implementaci

balíčků fiskálních stimulů se závazkem budoucí fiskální konsolidace. Měnová politika by se měla používat pro pevné ukotvení inflačních očekávání v pozitivním teritoriu a zabránění deflačním rizikům.

„Co potřebujeme nejvíce je robustní přístup ke koordinaci, obzvláště v oblasti finanční a regionální makroekonomické stability“, říká Belka. „Evropa je ekonomicky nejvíce integrovanou tržní ekonomikou světa a přitom se politiky pro řešení krize přijímaly na národních úrovních. Bez dobře koordinované snahy v těchto oblastech nebudou fiskální ani měnové politické kroky fungovat tak účinně jak by měly, aby zajistily, že Evropa po krizi bude právě tak kypící a prosperující, jako byla předtím. Evropa čelí stoleté ekonomické bouři a nutně si potřebuje ochránit své instituce“, dodává Belka, který také vyzval ke zlepšení rámce finanční stability EU nad rámec doporučení z počátku roku 2009 obsažených ve zprávě rámcové skupiny finančního dohledu v EU v čele s předsedou Jacquesem de Larosièere.

Stručný přehled analytických kapitol REV, jaro 2009

Kapitola 2 REV, jaro 2009, nazvaná „*Fiskální politika ve vyspělých ekonomikách: problémy s efektivitou, koordinací a solventností*“, dochází k závěru, že i když je pro země důležité podporovat své ekonomiky tváří tvář nebyvalému zpomalení, jasný a důvěryhodný závazek dlouhodobé fiskální discipliny je nyní podstatnější, než kdy předtím: jakákoli ztráta důvěry trhu může vést ke zvýšení dlouhodobých reálných úrokových měr a nákladů na dluhovou službu, které by částečně kompenzovaly stimulační efekty opatření přijatých pro boj proti krizi a dále zvyšovaly tlaky na financování. Každé krátkodobé fiskální opatření se bude muset přijímat ve věrohodném střednědobém fiskálním rámci s očekáváním fiskální korekce při ústupu krize.

Kapitola 3 nazvaná „*Evropské nově vznikající tržní ekonomiky v krizi: dopad a zotavení*“ se zabývá dopadem globální finanční krize na nově vznikající tržní ekonomiky Evropy a zjišťuje, že v zemích s nově vznikajícími tržními ekonomikami, které se staly členy EU, pomohlo dodržování pravidel a institucí EU zmírnit dopady krize, i když je neochránilo úplně. Také tzv. „haló efekt EU“ – neboli fenomén nižších úvěrových rozpětí dluhopisů nových členských států přes rostoucí zranitelnost některých zemí – zmizel a rozdíly mezi jednotlivými zeměmi se zvýšily. Kapitola končí tím, že i když externí prostředí a snahy o strukturální reformy budou důležité, bankovní sektor, který hrál ústřední roli v počátcích krize, je klíčem k rychlosti zotavení z krize. V krátkodobém horizontu se rekapitalizace bank zdá nevyhnutelnou k tomu, aby se recese neprodlužovala. Ve střednědobém horizontu se bude úsilí o zotavení muset podpořit posilováním ujednání o finanční stabilitě, včetně přeshraničních aktivit a dalším zaváděním výhledových politik tvorby rezerv.

Tabulka 1. Evropské země: růst reálného HDP a inflace indexu spotřebitelských cen, 2006 - 10
(v procentech)

	Růst reálného HDP					Inflace indexu spotřebitelských cen				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
Evropa 1/ 2/	4,1	3,9	1,8	-4,2	-0,1	3,6	3,6	5,7	2,9	2,5
Vyspělé evropské ekonomiky 1/	3.1	2,9	0,9	-4,0	-0,4	2,2	2,1	3,4	0,5	0,7
Nově vznikající evropské tržní ekonomiky 1/ 2/	7.2	6,8	4,3	-4,9	0,7	7,8	7,8	12,0	9,2	7,1
Evropská unie 1/	3,4	3,1	1,1	-4,0	-0,3	2,3	2,4	3,7	0,8	0,8
Oblast Euro	2,9	2,7	0,9	-4,2	-0,4	2,2	2,1	3,3	0,4	0,6
Rakousko	3,4	3,1	1,8	-3,0	0,2	1,7	2,2	3,2	0,5	1,3
Belgie	3,0	2,6	1,1	-3,8	0,3	2,3	1,8	4,5	0,5	1,0
Kypr	4,1	4,4	3,7	0,3	2,1	2,2	2,2	4,4	0,9	2,4
Finsko	4,9	4,2	0,9	-5,2	-1,2	1,3	1,6	3,9	1,0	1,1
Francie	2,4	2,1	0,7	-3,0	0,4	1,9	1,6	3,2	0,5	1,0
Německo	3,0	2,5	1,3	-5,6	-1,0	1,8	2,3	2,8	0,1	-0,4
Řecko	4,5	4,0	2,9	-0,2	-0,6	3,3	3,0	4,2	1,6	2,1
Irsko	5,7	6,0	-2,3	-8,0	-3,0	2,7	2,9	3,1	-0,6	1,0
Itálie	2,0	1,6	-1,0	-4,4	-0,4	2,2	2,0	3,5	0,7	0,6
Lucembursko	6,4	5,2	0,7	-4,8	-0,2	2,7	2,3	3,4	0,2	1,8
Malta	3,2	3,6	1,6	-1,5	1,1	2,6	0,7	4,7	1,8	1,7
Nizozemsko	3,4	3,5	2,0	-4,8	-0,7	1,7	1,6	2,2	0,3	1,1
Portugalsko	1,4	1,9	0,0	-4,1	-0,5	3,0	2,4	2,6	0,3	1,0
Slovensko	8,5	10,4	6,4	-2,1	1,9	4,3	1,9	3,9	1,7	2,3
Slovinsko	5,9	6,8	3,5	-2,7	1,4	2,5	3,6	5,7	0,5	1,5
Španělsko	3,9	3,7	1,2	-3,0	-0,7	3,6	2,8	4,1	0,0	0,9
Ostatní vyspělé ekonomiky EU										
Dánsko	3,3	1,6	-1,1	-4,0	0,4	1,9	1,7	3,4	-0,3	0,0
Švédsko	4,2	2,6	-0,2	-4,3	0,2	1,5	1,7	3,3	-0,2	0,0
Velká Británie	2,8	3,0	0,7	-4,1	-0,4	2,3	2,3	3,6	1,5	0,8
Nové země EU 1/	6,6	5,9	4,0	-2,9	0,2	3,2	4,3	6,5	3,0	2,3
Bulharsko	6,3	6,2	6,0	-2,0	-1,0	7,4	7,6	12,0	3,7	1,3
Česká republika	6,8	6,0	3,2	-3,5	0,1	2,5	2,9	6,3	1,0	1,6
Maďarsko	4,0	1,1	0,6	-3,3	-0,4	3,9	7,9	6,1	3,8	2,8
Polsko	6,2	6,7	4,8	-0,7	1,3	1,0	2,5	4,2	2,1	2,6
Rumunsko	7,9	6,2	7,1	-4,1	0,0	6,6	4,8	7,8	5,9	3,9
Estonsko	10,4	6,3	-3,6	-10,0	-1,0	4,4	6,6	10,4	0,8	-1,3
Lotyšsko	12,2	10,0	-4,6	-12,0	-2,0	6,6	10,1	15,3	3,3	-3,5
Litva	7,8	8,9	3,0	-10,0	-3,0	3,8	5,8	11,1	5,1	0,6
Vyspělé ekonomiky mimo EU										
Island	4,5	5,5	0,3	-10,6	-0,2	6,8	5,0	12,4	10,6	2,4
Izrael	5,2	5,4	3,9	-1,7	0,3	2,1	0,5	4,7	1,4	0,8
Norsko	2,3	3,1	2,0	-1,7	0,3	2,3	0,7	3,8	1,5	1,9
Švýcarsko	3,4	3,3	1,6	-3,0	-0,3	1,0	0,7	2,4	-0,6	-0,3

Ostatní nově vznikající tržní

ekonomiky										
Albánie	5,5	6,3	6,8	0,4	2,0	2,4	2,9	3,4	1,5	2,2
Bělorusko	10,0	8,6	10,0	-4,3	1,6	7,0	8,4	14,8	12,6	6,0
Bosna a Hercegovina	6,9	6,8	5,5	-3,0	0,5	6,1	1,5	7,4	2,1	2,3
Chorvatsko	4,7	5,5	2,4	-3,5	0,3	3,2	2,9	6,1	2,5	2,8
Bývalá jugoslávská republika Makedonie	4,0	5,9	5,0	-2,0	1,0	3,2	2,3	8,3	1,0	3,0
Moldávie	4,8	4,0	7,2	-3,4	0,0	12,7	12,4	12,7	2,6	4,7
Černá Hora	8,6	10,7	7,5	-2,7	-2,0	2,1	3,5	9,0	1,7	-0,2
Rusko	7,7	8,1	5,6	-6,0	0,5	9,7	9,0	14,1	12,9	9,9
Srbsko	5,2	6,9	5,4	-2,0	0,0	12,7	6,5	11,7	10,0	8,2
Turecko	6,9	4,7	1,1	-5,1	1,5	9,6	8,8	10,4	6,9	6,8
Ukrajina	7,3	7,9	2,1	-8,0	1,0	9,0	12,8	25,2	16,8	10,0

Zdroj: MMF, Světový ekonomický výhled:

1/ Průměr vážený paritou kupní síly HDP.

2/ Ze souhrnných kalkulací je vyloučena Černá Hora.